

حداقل میزان شیردهی به ازای هر کودک باید ۱۸ ماه و حداکثر آن ۲۴ ماه باشد تا بهترین اثر بخشی شیردهی را در محافظت از بروز سرطان پستان در مادر داشته باشیم. بیشترین اثر محافظتی برای مادران شیرده به ازای هر کودک، شیردهی به مدت ۲ سال تمام است.

ب- روانی و عاطفی:

تجربه فرزندآوری و فرزندپروری باعث افزایش اعتماد به نفس در زنان می شود. آقایان نیز با تجربه پدر بودن این بهره را از فرزند داشتن می برند. تعدد فرزند به ارتقا، سلامت روان والدین کمک می کند. این افراد امنیت روانی و عاطفی بالاتری تجربه می کنند.

خانواده های چندفرزندی پویایی و نشاط بیشتری دارند و حمایت و همدلی بیشتری دریافت می کنند.

در پژوهشی دیگر با عنوان مقایسه پذیرش اجتماعی، هوش معنوی و هوش هیجانی در دختران تک فرزند و چند فرزند به این نتیجه دست یافتند که دختران خانواده های چند فرزند از پذیرش اجتماعی و هوش هیجانی بیشتری نسبت به دختران خانواده های تک فرزند برخوردارند.

بطور کلی میتوان گفت که چند فرزند نه به لحاظ اجتماعی با دیگران آسانتر در آمیخته میشوند و از سوی دیگر نشانه های کمتری از افسردگی، تنهایی و نا ایدی نشان می دهند.

دلایل اقتصادی، اجتماعی و ... فرزندآوری

جمعیت جوان و سرمایه انسانی به عنوان یکی از مهمترین ارکان موثر بر توسعه و تولید هر کشور از اهمیت خاصی برخوردار بوده و بستر ثبات و پویایی در ایجاد مختلف توسعه اقتصادی- اجتماعی را برای آن کشور فراهم می نماید.

طبق نظر محققین ۵ الی ۱۰ درصد هر جامعه ای نخبه هستند، بنابراین با کاهش میزان مولود کشورها با کمبود افراد نخبه روبرو می شوند.

بعد از دهه ۹۰ میلادی که کشور هند شروع به انجام اصلاحات اساسی در نحوه مدیریت اقتصادی خود کرد، دنیا شاهد رشد عظیمی در اقتصاد هند شد در حالیکه همزمان هند با رشد سریع جمعیت و نرخ تولد مواجه بود. باید گفت که در یک اقتصاد توسعه یافته، جمعیت بگ نوع دارایی اصلی و مهم برای کشور، منقده و همه جهان به شمار می رود.

طبق آمارهای سال ۲۰۱۲ سازمان ملل، کشور ایران در سال ۲۰۵۰ میلادی (۱۴۳۰ شمسی) جز پیرترین کشورها بوده و از میانگین سنی جهان، آسیا، آمریکا هم پیرتر خواهد بود. از آنجا که در جامعه ی سالمند نسبت افراد در سن باروری به شدت کاهش می یابد از این رو دیگر نمی توان کاهش جمعیت ناشی از مرگ و میر جامعه را جبران نمود.

چ- خانوادهگی:

والدین به لحاظ ایجاد شبکه ارتباطی جدید پس از تولد فرزند، جذب ه، دل مشغولی ها و سرگرمی های تازه ای را تجربه می کنند که مرکز ثقل آن فرزند است و مشاهده نیازهای نوزاد، حس مسئولیت و شفقت را در والدین برمی انگیزد تا با کمک یکدیگر همه توان خویش را برای حمایت از او بکارگیرند. از طرف دیگر رشد کودک موجب تزریق روحیه امید و انگیزه بیشتر در بین اعضای خانواده می شود.

بر اساس تحقیقات یکی از علت های طلاق زوجین، نداشتن فرزند است. فرزند، به ویژه (فرزند خردسال) به منزله پیوند بین پدر و مادر است، از اینرو بی فرزندی باعث تزلزل خانواده می شود، چرا که زندگی کم کم عادی و مشکلات نمایان تر می شوند و در نتیجه علاقه

همسران به زندگی مشترک بتدریج کمتر می گردد.

پژوهش ها نشان می دهد که خانواده های بی فرزند در ایران بیش از خانواده های دیگر در معرض گسست قرار دارند در عوض همبستگی و پشتیبانی اعضای خانواده از یکدیگر در خانواده های پرجمعیت بیشتر دیده می شود.

اگر در سنین باروری (۱۰-۵۴ سال) هستیید در مورد فواید فرزندآوری مشاوره بگیرید و برای شادی و آرامش کودک خود، به "یک فرزند" اکتفا نکنید.

ما در نزدیکترین مرکز و پایگاه سلامت، منتظر حضور شما هستیم.

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تبریز

فرزندآوری

پراحساس ترین تجربه انسانی

گروه تعالی خانواده و جوانی جمعیت مرکز بهداشت استان آذربایجان شرقی

دلایل فردی و خانوادگی فرزندآوری

الف- جسمی:

- مطالعات نشان می دهد بارداری با تقویت سیستم ایمنی بدن و افزایش توان مقابله با بیماری های خودایمنی مانند MS همراه است، همچنین در دوره بارداری سلول های بنیادی جنین از طریق جفت به مادر منتقل شده و در بافت های بدن مادر (قلب، کلیه، کبد و...) یافت می شوند. این سلول های بنیادی بسیار ارزشمند هستند، به جوان سازی بدن مادر کمک میکنند و با افزایش طول عمر و سلامت عمومی مادر همراه است.
- نسبت سرطان سینه در زنانی که بچه ندارند به زنانی که ۲ یا یا بیشتر بچه دارند، ۱.۲ تا ۱.۷ برابر بیشتر است. هرچه حاملگی اثر پیشگیری کننده بر سرطان پستان دارد. هرچه سن اولین بارداری موفق (منجر به زایمان) پایین تر باشد، این اثر محافظتی بیشتر است. این اثر محافظتی بر روی سرطان پستان تا ۱۰ سال است بنابراین هرچه اولین بارداری زودتر و آخرین بارداری دیرتر باشد، به طور کلی شریک محافظتی بالاتر می رود.
- تجربه نکردن حتی یک زایمان، از عوامل خطر سرطان تخمدان است. مطالعات اثبات می کند که یک بارداری بیش از ۲۰ هفته، اثر محافظتی نسبت به ایجاد فیبروم در رحم زنان دارد. فیبروم ها شایع ترین علت در آوردن رحم هستند. مطالعات نشان می دهد هرچه سن اولین بارداری کمتر باشد، ریسک ابتلا به فیبروم کاهش می یابد و هرچه فواصل بین بارداری ها بیش تر باشد، ریسک ابتلا به فیبروم بیشتر است.
- مطالعات متعدد نشان می دهد که شیردهی باعث کاهش سرطان های پستان و دستگاه های تولیدمثل می شود. پژوهش ها نشان می دهد، خانم هایی که حداقل به مدت دو سال شیردهی داشته اند، در آینده ۲۳ درصد کمتر به بیماری های قلبی و عروقی مبتلا می شوند.

محصّل این روند نشان می دهد نرخ ازدواج و فرزندآوری بر اساس آمار و مطالعات کشوری روز به روز پایین آمده و در صورت تداوم آن دیگر فردای روشنی برای سیمای جمعیتی جامعه تصور نداریم.

- اجمالاً به برخی آمارها در این زمینه ها اشاره می گردد:
- مطالعات کشوری حاکی از آنست که ۷۷ درصد متولدین قبل از ۱۳۵۰ (نسل قدیم) دارای حداقل ۳ فرزند بوده اند.

- در حالیکه
- ۸۰ درصد متولدین بعد از سال ۱۳۵۰ (نسل جدید) حداکثر ۲ فرزند دارند!!!
- با کمال تاسف و نگرانی گزارش پیمایش زندگی خانوادگی در ایران (جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۷) نشان می دهد که زوجین ایرانی تمایل به داشتن بیش از ۲ فرزند دارند اما بدلائل فرهنگی و اقتصادی خود را از این موهبت محروم می سازند.
- تکثیر نگران کننده خانواده ها در استان آذربایجان شرقی: حدوده ۶۰۳ درصد خانواده ها بی فرزند ۲۸۰۲۷ درصد تک فرزند ۳۶۰۷۲ درصد دارای ۲ فرزند

غافل از اینکه ...

- وجود خانواده و شکل دهی به آن از طریق ازدواج و فرزندآوری، چون سدی انسان را در غربت عاطفی و هیجانی عمر صنعت و تکنولوژی مراقبت خواهد کرد!
- داشتن فرزند امید به زندگی و تلاش مستمر و پویا را در افراد تضمین و تقویت خواهد کرد.
- همزمان با رشد و بالندگی فرزند، والدین نیز متحول، مجرب و شگوف خواهند شد.

و آنچه امروز با آن مواجهیم ...

خوشبختانه در بخشی از مردم و جامعه، هنوز هم ازدواج از محبوبیت خود برخوردار بوده و داشتن فرزند از زیباترین امیدها و آرزوها در خانواده به شمار می رود، پدر یا مادر بودن از بهترین و دل انگیزترین هیجانات و احساسات افراد در سنین باروری بوده و همچنان تولد فرزند نقطه عطف پیوند زناشویی می باشد، در حالی که بخشی دیگر از مردم و جامعه درست مقابل این رویکرد قرار گرفته و مشکلات اقتصادی، دغدغه های اجتماعی و تربیتی را تحت الشعاع ازدواج و پاسخ متعهدانه به نیازجنسی، فرزندآوری و ... قرار داده و با آنها مخالفت می کنند.

رسول اکرم می

هنگامی که زن باردار می شود، مانند روزه دار شب زنده داری است، که با جان و مال خود در راه خدا جهاد می کند و هر گاه وضع حمل کند اجر و پاداشی دارد که کسی از عظمت آن آگاه نیست.

در روزگاری نه چندان دور، که هنوز سبک زندگی ما ساده، با نشاط و مسمی بود، ایجاد فضای گرم و پر شور خانواده با داشتن فرزندان ریز و درشت، فرصت زیبایی بود که زندگی ما را معنا بخشیده و دل انگیز می کرد. هر دختر و پسر، گذر عمرشان را در آرزوی شروع فصل پیوند ازدواج و داشتن فرزندانی معطر، به انتظار می نشستند و با هزاران امید ازدواج را پیونددی فرحناک و مستحکم در جهت تامین نیازهای روانی - اجتماعی خود می دانستند. از طرفی تولید مثل را بعنوان عامل تداوم نسل پدران و مادران خود و یک باور عمیق و انسانی محترم می شمردند.

اما در گذر زمان!

مدرنیسم و تکنولوژی رخ برآورد، تنوع طلبی، رفاه زندگی، تعامیت خواهی و خودشیفتگی بر جوامع انسانی و بشر عصر حاضر چیره شد و ...

- دیگر به تولد فرزندان نه به دیده یک لطف هستی، بلکه به مانعی در برابر رشد و توسعه فردی و ... نگریسته شد !!!
- خوشگذرانی و تفریح های خودمورانه، بر لذت بودن در کنار خانواده و بازی با فرزندان ترجیح یافت!!!
- دلایل تراسی های اقتصادی، معیشتی، تربیتی و ... ذهن بشر مولود عصر صنعت را بخود مشغول نمود و به بهانه ای موجه برای شکستن حرمت خانواده و فرزندآوری مبدل شد. ...

جمعیت جوان و با نشاط و تحصیلمکرده و با سواد، امروز یکی از عامل های مهم پیشرفت کشور است.